

YARGITAY KARARI

Yargıtay 7. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2023/2408
Karar No : 2023/2675

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Sapanca Sulh Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 19.04.2017
SAYISI : 2017/180 E., 2017/154 K.
DAVACI : Audero Grazia vd.
DAVA TARİHİ : 15.04.2017
KARAR : Davanın kabulüne

Davacı tarafından İlk Derece Mahkemesinde görülen mirasçılık belgesi verilmesi davasında davanın kabulüne karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar dava dilekçesinde; Cenova Dükü Ferdinando'dan sadır olduğu ileri sürülen 21.09.1956 tarihli vasiyetnamede "*Eşim Maira Luisa Alliaga di Ricaldone'yi bütün menkul ve gayrimenkul mallarını (Daimi çek dahil) vasiyetname ile atanmış mirasçı olarak tayin ediyorum*" ifadesi ile eşi Alliaga di Ricaldone Maria Luigia'yı atanmış mirasçı olarak tayin ettiği, Alliaga di Ricaldone Maria Luigia'dan sadır olduğu ileri sürülen 17.07.1984 tarihli vasiyetnamede "*Bundan önce yazmış olabileceğim her türlü vasiyetnameyi iptal ediyorum. Yalnızca bu vasiyetnamemin geçerli olmasını istiyorum. Şu anda mevcut olan ve gelecekte mevcut olabilecek tüm menkul ve gayrimenkul mallarımı: Scarnafigi, 20 Eylül 1920 doğumlu Bayan Audero Maria Anna'ya bırakıyorum.*" ifadesi ile Audero Maria Anna'yı atanmış mirasçı olarak tayin ettiği, Audero Maria Anna'dan sadır olduğu ileri sürülen 18.08.1989 tarihli vasiyetnamede "*Şu andaki ve gelecekteki tüm menkul ve gayrimenkul mallarımı kardeşim Giovanni'ye bırakıyorum*" ifadesi ile Audero Giovanni'yi atanmış mirasçı olarak tayin ettiğini ve Audero Giovanni'nin 13.08.2001 tarihinde açılan verasetine göre davacılar Marianna Panero, Luigi Audero ve Grazia Audero'yu bıraktığını, talep edenlerin bu sebeple Cenova Dükü Ferdinando'nun mirasçıları olduğunu, adı geçenin ve ondan sonrakilerin vasiyetnameleri doğrultusunda mirasçılık belgesi verilmesini ve anılan vasiyetnameler

doğrultusunda Tapu Sicil Tüzüğü'nün 20 nci maddesinin (b) bendi uyarınca işlem yapılmasını talep etmiştir.

II. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile Ferdinando Umberto di Savoia-Genova Dükü 21.09.1956 tarihli el yazısı ile bir vasiyetnamesi, 21.09.1956 tarihli vasiyetname üzerine vasiyet bırakılan eş Alliaga di Ricaldone Maria Luigia'nın 17.07.1984 tarihli vasiyetnamesi ve 17.07.1984 tarihli vasiyetnameden sonra vasiyet bırakılan Audero Maria Anna da 18.08.1989 tarihli vasiyetnamesinin tenfizine ve tanınmasına karar verilmesi, tanınan ve tenfizine karar verilen vasiyetnameler doğrultusunda; Tapu Sicil Tüzüğü'nün 20/b maddesi uyarınca İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Tomtom Mahallesi Eski Çiçekçi Mevkii 319 ada 2, 3, 9 ve 10 parsel sayılı taşınmazlardaki 1/6 hissesinin ve İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Kuloğlu Mah., Faik Paşa Mevkii 481 ada 20, 21, 22 ve 23 parsel sayılı taşınmazlardaki 176 hissesinin atanmış mirasçılar olan Audero Giovanni mirasçıları adına tapuya kayıt ve tesciline karar verilmesi ve Muris Audero Giovanni'nin mirası 8 pay kabul edilerek, bundan; 2 payının Panero Marianna'ya, 3 pay Audero Luigi'ye, 3 pay Audero Grazia'ya aidiyetine karar verilmiştir.

III. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 03.05.2023 tarihli, 39152028-153.01-408-2023-E. 815/13665 sayılı yazılıyla istenilmiştir.

B. Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 03.05.2023 tarihli, 39152028-153.01-408-2023-E. 815/13665 sayılı yazılarında; mirasçılık belgesi verilmesi ve davacıların vasiyet alacaklısı oldukları zannıyla Tapu Sicili Tüzüğü'nün 20 nci maddesinin (b) bendi uyarınca gereğinin yapılması istemli davada, davacılar vekilinin sunduğu vekaletnamenin ve dayanak vekaletnamenin aslı veya onaylı suretinin sunulmadığı, Audero Maria Anna'nın ve Maira Luisa Alliaga di Ricaldone'nin ve Cenova Dükü Ferdinando'nun vasiyetnamelerinin 5718 sayılı Kanun gereği kesinleşmiş mahkeme ilamı mahiyetinde olmayan noter senedi ile açılıp okunduğu ve haklarında Türk Mahkemelerince verilmiş tanıma veya tenfiz hükmü bulunmadığı, yine Audero Giovanni'nin veraset ilamının da kesinleşmiş mahkeme ilamı mahiyetinde olmayan üzerinde Maliye Bakanlığı yazılı evrakta düzenlendiği ve hakkında Türk Mahkemelerince verilmiş tanıma veya tenfiz hükmü bulunmadığı gözetilerek öncelikle vekaletnamelerin aslının ya da onaylı suretinin temini sağlandıktan sonra anılan vasiyetnameler ve veraset ilamları hakkında Türk mahkemelerinde tanıma ve tenfiz kararı alınıp kesinleşmeden mirasçılık belgesinin verilemeyeceğinin düşünülmemesi ve ayrıca adı geçenlerin vasiyet alacaklısı oldukları zannıyla her ne kadar Tapu Sicili Tüzüğü'nün 20 nci maddesinin (b) bendi uyarınca gereğinin yapılması talep edilmişse de vasiyetnamelerin içeriklerine göre muayyen mal vasiyeti niteliğinde olmadıkları, mirasçı atamaya yönelik buldukları dikkate alınarak Tapu Sicili Tüzüğü'nün 20 nci maddesinin (a) bendi uyarınca mirasçılık belgesinin yeterli olacağına Tüzüğü'nün (b) bendine göre tescile yönelik belge istenmesinde hukuki yararın bulunmadığının gözetilmemesi ve kabule göre de 5718 sayılı Kanunun anılan maddelerine göre Ferdinando'nun dosyaya sunulan son ikametgah adresi bulunmadığına göre tereke mallarının bulunduğu İstanbul mahkemelerinin mirasa ilişkin davalarda kesin yetkili olduğunun ve talep olmamasına rağmen kurulmuş olan tanıma ve tenfiz hükmünün yine 5718

sayılı Kanunun göreve ilişkin anılan hükmü uyarınca asliye hukuk mahkemelerinde görüleceğinin dikkate alınmamış olması usul ve yasaya aykırı bulunduğu belirtilerek kararın kanun yararına temyizden incelenmesi talep edilmiştir.

C. Gerekeçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, atanmış mirasçılık belgesi istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

2. Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

3. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 26 ncı maddesinde hâkimin, tarafların talep sonuçlarıyla bağlı olduğu, ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremeyeceği, duruma göre talep sonucundan daha azına karar verebileceği; 33 üncü maddesinde ise hâkimin, Türk hukukunu resen uygulayacağı ve tarafların hukuki nitelendirmesiyle bağlı olmayacağı belirtilmiş, 77 nci maddede ise vekâletnamesinin aslını veya onaylı örneğini vermeyen avukatın, dava açamayacağı ve yargılamayla ilgili hiçbir işlem yapamayacağı düzenlenmiştir.

4. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "*Hüküm, hükmün verilmesi ve tefhimi*" başlıklı 294 üncü maddesinde açıklandığı üzere mahkeme, usule veya esasa ilişkin bir nihai kararla davayı sona erdirir. Yargılama sonunda uyuşmazlığın esası hakkında verilen nihai karar, hükümdür. Hüküm, yargılamanın sona erdiği duruşmada verilir ve tefhim olunur. "*Hükümün kapsamı*" başlıklı 297 inci maddesi gereğince hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümlerle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında; açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir. "*Hükümün yazılması*" başlıklı 298. maddesi gereğince de gerekçeli karar, tefhim edilen hüküm sonucuna aykırı olamaz.

5. 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 516 ncı maddesinde mirasbırakanın, mirasının tamamı veya belli bir oranı için bir veya birden çok kişiyi mirasçı olarak atayabileceği; 599 uncu maddenin üçüncü fıkrasında ise atanmış mirasçılardan da miras, mirasbırakanın ölümü ile kazanacakları hüküm altına alınmıştır.

6. 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun 50 ncı maddesinde (1) Yabancı mahkemelerden hukuk davalarına ilişkin olarak verilmiş ve o devlet kanunlarına göre kesinleşmiş bulunan ilâmların Türkiye'de icra olunabilmesi yetkili Türk mahkemesi tarafından tenfiz kararı verilmesine bağlıdır. (2) Yabancı mahkemelerin ceza ilâmlarında yer alan kişisel haklarla ilgili hükümler hakkında da tenfiz kararı istenebilir." 51 inci maddesinde; "(1) *Tenziz kararları hakkında görevli mahkeme asliye mahkemesidir. (2) Bu kararlar kendisine karşı tenfiz istenen kişinin Türkiye'deki yerleşim yeri, yoksa sâkin olduğu yer mahkemesinden, Türkiye'de yerleşim yeri veya sâkin olduğu bir yer*

mevcut değilse Ankara, İstanbul veya İzmir mahkemelerinden birinden istenebilir." düzenlemesi yer almaktadır.

7. 5718 sayılı MÖHUK 50-59 maddeleri tanıma ve tenfiz kurumlarını düzenlemekte olup buna göre yabancı mahkeme ilâmının kesin delil veya kesin hüküm olarak kabul edilebilmesi yabancı ilâmın tenfiz şartlarını taşıdığına mahkemece tespitine bağlı tutulmuş ve yabancı mahkemelerden hukuk davalarına ilişkin olarak verilmiş ve o devlet kanunlarına göre kesinleşmiş bulunan ilâmların Türkiye'de icra olunabilmesi yetkili Türk mahkemesi tarafından tenfiz kararı verilmesine bağlanmıştır. Buna göre, yabancı mahkeme kararının verildiği devlet ile Türkiye arasında müteakabiliyet bulunmalı, ilam Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen bir konuya ilişkin olmalı, davalının savunma haklarına uygun davranılarak verilen hüküm Türk kamu düzenine açıkça aykırı bulunmamalıdır.

8. Türk Milletlerarası Özel Hukukunda, yabancı mahkemelerin hukuk davalarına ilişkin olarak verdikleri ve o devletin kanunlarına göre kesinleşmiş bulunan ilamların tenfizi ve tanınmasına ilişkin davalarda; tenfiz dilekçesine, yabancı mahkeme ilâmının o ülke makamlarınca usulen onanmış aslı veya ilamı veren yargı organı tarafından onanmış örneği ve onanmış tercümesinin; ilâmın kesinleştiğini gösteren ve o ülke makamlarınca usulen onanmış yazı veya belge ile onanmış tercümesinin eklenmesi zorunludur.

9. 4721 sayılı Kanununun 913 üncü, 997 nci, 998 inci, 1000 inci, 1012 nci ve 1017 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmış olan Tapu Sicili Tüzüğü'nün "*Resmî senet düzenlenmesini gerektirmeyen işlemler*" başlıklı 20 nci maddesi "*(1) Resmî senet düzenlenmesini gerektirmeyen işlemlerde aynı hakların tescili için; a) İstem, yasal veya atanmış mirasçılar tarafından yapılırsa yetkili merciler tarafından verilmiş mirasçılık belgesi, b) İstem, vasiyet alacaklısı tarafından yapılırsa taşınmazın tanımlandığı ve tescil hükmünün de içerir tenfiz kararı veya hâkim tarafından tescil için yazılan yazı ile birlikte tenfiz kararı ve vasiyetnamenin onaylı bir örneği; vasiyet alacaklısı, yasal ve atanmış mirasçılar tarafından birlikte yapılırsa vasiyetnamenin açılıp okunduğuna dair karar ile birlikte vasiyetnamenin onaylı bir örneği,..... aranır*" hükmünü haizdir.

3. Değerlendirme

1. Temyiz edilen gerekçeli kararın tefhim edilen hüküm sonucuna aykırı olduğu görülmüştür. 19.04.2017 tarihli kısa kararda davanın kabulüyle vasetin sübutuna, diğer hususların gerekçeli kararda yazılmasına karar verilmişken aynı tarihli gerekçeli kararda Ferdinando Umberto di Savoia- Genova Dükü 21.09.1956 tarihli el yazısı ile bir vasiyetnamesi, 21.09.1956 tarihli vasiyetname üzerine vasiyet bırakılan eş Alliaga di Ricaldone Maria Luigia'nın 17.07.1984 tarihli vasiyetnamesi ve 17.07.1984 tarihli vasiyetnameden sonra vasiyet bırakılan Audero Maria Anna da 18.08.1989 tarihli vasiyetnamesinin tenfizine ve tanınmasına karar verilmesi, tanınan ve tenfizine karar verilen vasiyetnameler doğrultusunda; Tapu Sicil Tüzüğü'nün 20/b maddesi uyarınca İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Tomtom Mahallesi, Eski Çiçekçi Mevkii 319 ada 2, 3, 9 ve 10 parsel sayılı taşınmazlardaki 1/6 hissesinin ve İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Kuloğlu Mah., Faik Paşa Mevkii 481 ada 20, 21, 22 ve 23 parsel sayılı taşınmazlardaki 1/6 hissesinin atanmış mirasçılar olan Audero Giovanni mirasçıları adına tapuya kayıt ve tesciline karar verilmesi ve Muris Audero Giovanni'nin mirası 8 pay kabul edilerek, bundan; 2 payının Panero Marianna'ya, 3 pay Audero Luigi'ye, 3 pay Audero Grazia'ya aidiyetine karar verilmiştir.

2. Davacılar vekilinin sunduğu vekaletnamenin ve dayanak vekaletnamenin aslı veya onaylı suretinin sunulmamıştır. Eksik temsille verilen dava dilekçesi dikkate alınarak işin esası hakkında karar verilmiştir.

3. Dava dilekçesindeki talebin atanmış mirasçılık belgesi verilmesine ilişkin olmasına rağmen Hukuk Usulu Muhakemeleri Kanunu'nun 26 ıncı maddesine aykırı olacak şekilde talepten fazlası hüküm altına alınmıştır.

4. Murisin taşınmazlarının bulunduğu yer olan İstanbul Asliye Hukuk Mahkemeleri tarafından Ferdinando Umberto di Savoia'nın 21.09.1956 tarihli el yazılı vasiyetnamesi, Alliaga di Ricaldone Maria Luigia'nın 17.07.1984 tarihli vasiyetnamesi ve Audero Maria Anna da 18.08.1989 tarihli vasiyetnamesinin açılıp okunmasına ilişkin usulüne uygun ve kesinleşmiş tanıma ve tenfiz kararı olmadan bu belgelere dayanılarak mirasçılık belgesi verilmesi doğru değildir. Kaldı ki mirasçılık belgesinin düzenlenmesinde ölüm tarihi itibarıyla murisin/murislerin vatandaşı olduğu ülke ile Türkiye arasında müteakabiliyet bulunup bulunmadığının araştırılmamış olması da yerinde değildir.

5. Mahkemece dosyanın yeterli bilirkişilik vasfı bulunmayan bilirkişiye 17.04.2017'de teslimiyle 18.04.2017'de dosyaya sunduğu raporun hükme dayanak alınması da doğru değildir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

18.05.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.